

TAALSPRONG

Leesboek

Carola Peeters (projectleider)

Sanne Jennen

Laura Tonk

Met dank aan:

Aurita Arends, Jeannette Jacobs, Helena Kock, Hetwig Kuiperdal, Ryma van der Linden, Lieneke Loor, Jessica Maduro, Joyce Pereira, Merle Sint Jago-del Prado, Frans Teunissen, Ivy Thijzen, Mirella Wijngaarden en Merlynne Williams

Uitgegeven door

Afdeling Curriculumontwikkeling,
Directie Onderwijs Aruba

Opdrachtgever

Proyecto Scol Multilingual (PSML)

Illustraties

Anjo Mutsaars

Producent

IDEE nv, Wietske Dijkstra

ISBN: 978-99904-68-56-4

Copyright ©, Land Aruba

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een automatisch gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Thema 7

Kijk kunst!

In de klas tek^{en}en we een boom.
 De dansers hupp^{el}en op de muziek.
 De kind^{er}en maken een beeld.

open
 open^{en}

huppel
 hupp^{el}en

fluister
 fluist^{er}en

teken
 tek^{en}en

winkel
 wink^{el}en

toeter
 toet^{er}en

reg^{en}en
 tek^{en}en
 uit^lenen
 rek^{en}en

hupp^{el}en
 hink^{el}en
 verd^{el}en
 tromm^{el}en

knikk^{er}en
 eie^{ren}
 luist^{er}en
 schild^{er}en

Kunst

Het is de kunst iets te verzinnen,
wat nog niemand heeft verzonnen,
waaraan niemand is begonnen.
Iets met hout of verf of steen.
Helemaal van jou alleen.

Dus wat zal ik eens gaan maken?
Blote dames in een wei,
of een beeld met zonder armen,
of misschien een heel groot ei?

Dus wat zal ik eens gaan maken?
Heel veel streepjes op een doek,
of een juffrouw met een glimlach,
of gewoon een heel mooi boek?

Weet je wat ik nu ga maken?
Kijk, een prachtig schilderij.
Een portret met heel veel kleuren.
Helemaal alleen van mij.

We gaan de schilder bezoeken.
Zou hij het zijn vergeten?
Ik heb een blokfluit gekregen.

beloven
betalen
bezoeken
bekijken

verhuizen
verkouden
verliezen
verlaten

geloven
gekregen
gehouden
geluiden

bedoelen
beneden
beleven
bewerken

verhalen
verkopen
verloten
vergeten

geleden
gebeuren
geheugen
gevaren

Blauw, blauw, blauw

De vader van Sam is schilder.

Sam gaat het schilderij van zijn vader bekijken.

Maar Sam schrikt.

Hij denkt dat zijn vader iets vergeten is.

De vader van Sam is iets vergeten te schilderen.

Sam moet het schilderij nog eens goed bekijken.

Hij kan zijn ogen niet geloven.

Sam ziet alleen maar blauw op het schilderij.

Mijn vader is vergeten de voorgrond te tekenen, denkt Sam.

Hij loopt naar zijn vader.

'Pap', zegt Sam, 'je bent vergeten de voorgrond te tekenen.'

'Ik zie alleen maar blauw!'

'Nee hoor', zegt de vader van Sam.

'Ik wilde een blauw schilderij schilderen. Het is af.'

'Dit is kunst!'

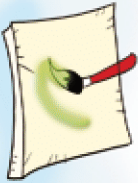
Sam moet lachen.

Hij kan het niet geloven.

Ik ben een schilder.

Ik ben een schilder.
En dit is mijn schilderij.
Dit zijn mijn penselen.
En die verf hoort daarbij.

Ik maak kunst.
Met mijn verf op mijn papier.
Een boom of een huis.
Een klodder daar en een klodder hier.

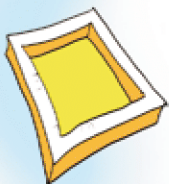
Alles wat ik heb is van mij.
Hoort dit schilderij daar ook bij?

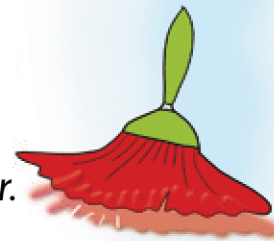
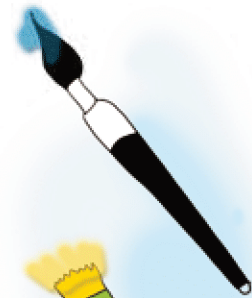
Jij bent een schilder.
En dit is jouw schilderij.
Dat zijn jouw penselen.
En die verf hoort daarbij.

Jij maakt kunst.
Met jouw verf op jouw papier.
Een boom of een huis.
Een klodder daar en een klodder hier.

Alles wat jij hebt is van jou.
Dus pak je spullen maar gauw.

Het prinsesje kijkt naar het vogeltje.
 Het vogeltje vliegt door de lucht.
 Het vliegt tegen het schuifraampje.

prinses
 prinsesje

vogel
 vogeltje

klapraam
 klapraampje

paleis
 paleisje

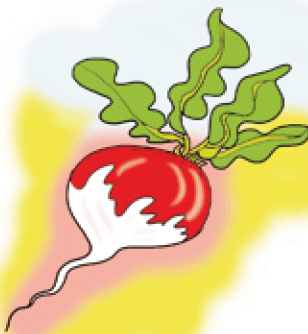
appel
 appeltje

fruitboom
 fruitboompje

radijsje
 leesboekje
 tuinhuisje
 kunstwerkje

worteltje
 engeltje
 tikkertje
 wekkertje

bijnaampje
 badraampje
 museumpje
 bezempje

Wat een geweld^{ig} lied!
 Natuur^{lijk} moet je zingen.
 We maken samen een wandel^{ing}.

geweld^{ig}
 gelukkig^{ig}
 duizelig^{ig}
 akelig^{ig}

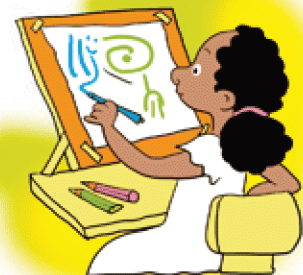
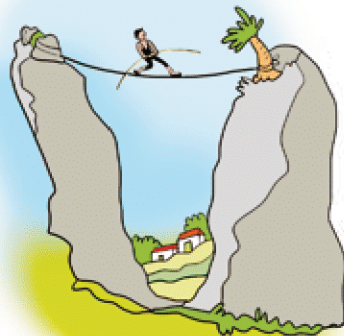
natuur^{lijk}
 eindelijk^{ijk}
 gevaar^{lijk}
 makkel^{ijk}

wandel^{ing}
 bedoel^{ing}
 plotsel^{ing}
 herhal^{ing}

rommel^{ig}
 bever^{ig}
 honger^{ig}
 modder^{ig}

oneer^{lijk}
 duidel^{ijk}
 eigen^{lijk}
 vrese^{lijk}

teken^{ing}
 reken^{ing}
 indel^{ing}
 schild^{ing}

Krokodil en olifant

De krokodil speelt viool.
Hij kan het geweldig goed.
Hij speelt de hele dag.
Maar olifant vindt het vreselijk.
Plotseling heeft hij er genoeg van.

Hij koopt een trompet.
Hij speelt op zijn trompet.
Zo vreselijk hard ...
Dat krokodil zijn eigen viool niet meer hoort.
Net goed, denkt de olifant.

Het theater

Het is 8 uur.

Kaat gaat met haar moeder naar het theater.

Er is een prachtige voorstelling.

Op het podium verschijnen dansers.

'Ongelooflijk, wat is dit geweldig mooi',

zegt Kaat tegen haar moeder.

Ze geniet van de dans.

Daarna komen er muzikanten.

Ze maken muziek met hun gitaar, viool en piano.

Het klinkt prachtig.

'Ontzettend mooi klinkt dat', zegt Kaat.

'Het lijkt me echt moeilijk om gitaar te spelen.'

Moeder lacht.

En dan, voordat het licht op het podium uitgaat, maken de muzikanten en de dansers een buiging naar het publiek.

Oeps, het was een **ongeluk**.
 Kaat moet eerst **ontbijten**.
 Kun jij alle letters **onthouden**?

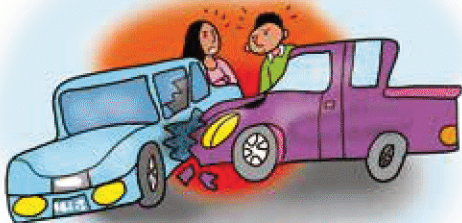

oneerlijk
ongeveer
ongelijk
onzichtbaar

ontbijten
ontvangen
ontdooien
ontbreken

ongeluk
onbeleefd
onbewolkt
ongezond

ontsnappen
onthouden
ontwaken
ontdekken

Dansen of zingen?

Kaat doet mee met een voorstelling.
Maar ze kan niet kiezen wat ze gaat doen.
Ze vindt dansen heel leuk.
Maar ze vindt zingen even leuk.
Ze vindt het oneerlijk!

Waarom mag ze niet dansen en zingen?
Zou ze het vragen aan de juf? denkt Kaat.
Of is dat heel onbeleefd?

Ze loopt naar de juf.

'Is het moeilijk om te kiezen Kaat?', vraagt juf.

'Ja', zegt Kaat.

'Ik zal je helpen te ontdekken wat jij het leukst vindt.

Hou je van stilstaan of bewegen?'

'Bewegen!', zegt Kaat.

'Ben je graag stil of praat je graag?'

'Ik praat graag!', zegt Kaat.

'Dan weet ik het ook niet', zegt juf.

'Dan moet je maar gaan zingen en dansen.'

Kaat moet lachen, dat wil ze juist!

De **kinderen** **schilderen** samen.
 Gelukkig is het mooi **geworden**.
 De verf valt per **ongeluk**.

uitlenen
rekenen

verdelen
aflopen

luisteren
fluisteren

gebeuren
getekend

bezoeken
betalen

verstappen
verboden

beverig
geweldig

gevaarlijk
eindelijk

verveling
schildering

onthouden
ontsnappen

ongezond
onbeleefd

Groot en klein

Kim kijkt naar het grote schilderij.
Ze vindt het lelijk.
Het schilderij heeft veel donkere kleuren.
Dit schilderij is vroeger gemaakt, denkt ze.

Ze kijkt naar het kleine schilderijtje.
Ze vindt het heel mooi.
Het schilderij heeft vrolijke kleuren.
Dit schilderij is nog niet zo lang geleden gemaakt,
denkt Kim.
Want ik heb het gemaakt!, lacht ze.
Later word ik een echte schilderes!

onthouden
ontbijten
ontlopen

afpakken
afnemen
afblijven

aandoen
aankomen
aanbellen

beleven
verdwijnen
bedanken

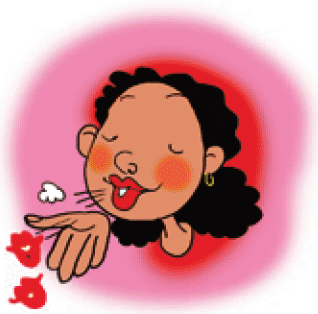
ontvangen
gebeuren
bevrijden

gevaarlijk
geweldig
beleving

onzichtbaar
verdwalen
geloven

ontmoeten
geschilderd
verkopen

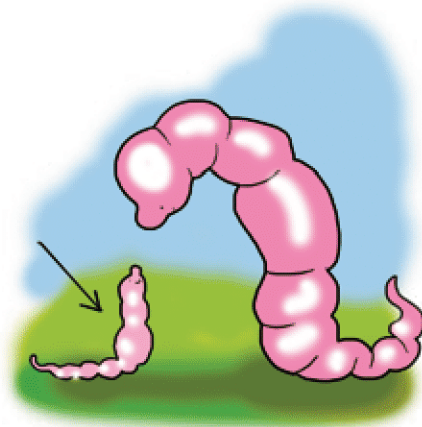
verliezen
ontmoeten
betalen

handkusje
fietslampje
ovenwantje

hengeltje
schilderijtje
tafelkje

wormpje
armpje
bermpje

Kaat op het podium

Kaat treedt vandaag op in het theater.
 Ze doet mee aan een toneelstuk.
 Ze is de prinses.
 Dat is een belangrijke rol.
 Kaat moet wel vijf zinnen opzeggen.
 Kaat is bang dat ze de zinnen vergeet.
 Ze heeft de zinnen op haar hand geschreven.
 Dan kan ze af en toe even kijken.

Dan is het zover.
 Kaat loopt het podium op.
 Haar handen zijn nat van het zweet.
 Ze veegt haar handen af aan haar rok.
 Kaat begint met haar rol.
 Het gaat goed.
 Ze is haar vijf zinnen niet vergeten.
 Ze heeft niet op haar hand hoeven kijken.
 Gelukkig maar!!!!

Kaat is de klas kwijt.
Waar zouden ze zijn?
Ze is te lang blijven kijken naar een schilderij.
De kinderen liepen verder.
Nu is ze helemaal alleen.
Maar Kaat vindt dat niet erg.
Nu kan ze rustig naar de schilderijen kijken.
Sommige schilderijen vindt ze vrolijk.
Andere vindt ze treurig.
Maar ze vindt ze allemaal heel bijzonder.
Kaat zou zelf ook wel een schilderes willen zijn.
Als ik thuis ben ga ik meteen aan een schilderij beginnen,
denkt Kaat.
Kaat gaat snel op zoek naar de uitgang.
Ze kan niet wachten om een schilderes te worden!

Herhalingsles 3

knikkeren
toeteren
luisteren

regenen
tekenen
uitlenen

huppelen
winkelen
verdelen

geweldig
gelukkig
duizelig

natuurlijk
eindelijk
gevaarlijk

wandeling
bedoeling
plotseling

geleden
geloven
geluiden

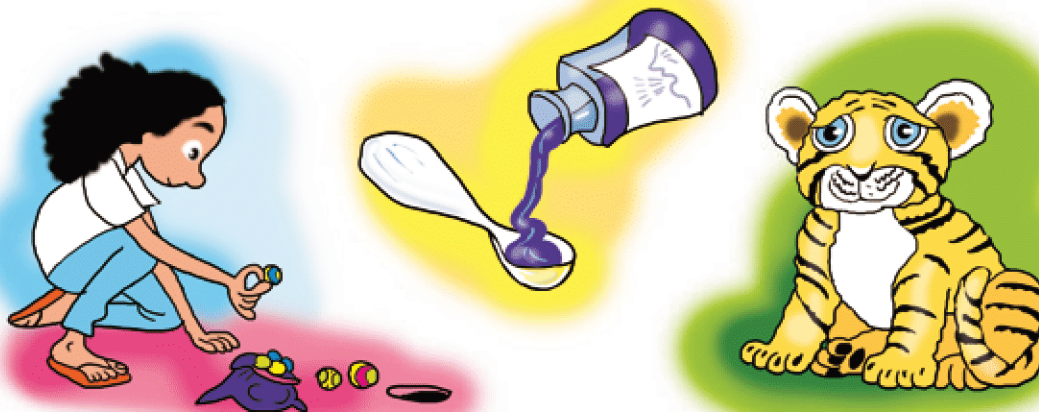
verhuizen
verhalen
vergeten

bedenken
betalen
beneden

bezempje
droompje
kraampje

paleisje
hoestdrankje
leesboekje

leventje
tiggertje
schildertje

onzinnig
ongeluk
oneerlijk

ontdekken
ontbijten
ontmoeten

Waar is blauw?

Bas is een schilder.

Hij gaat een schilderij maken.

Voordat hij begint moet hij de spullen pakken.

Daarna kan hij eindelijk beginnen.

Hij pakt de kwasten en het papier.

Bas vindt schilderen niet moeilijk.

Hij kan het ook geweldig goed.

Bas pakt alle potten met verf.

Maar hij kan de blauwe verf niet vinden.

Hij zoekt door de hele kamer.

Dan komt er plotseling een blauwe kat aanlopen.

Hoe komt die kat nou blauw?

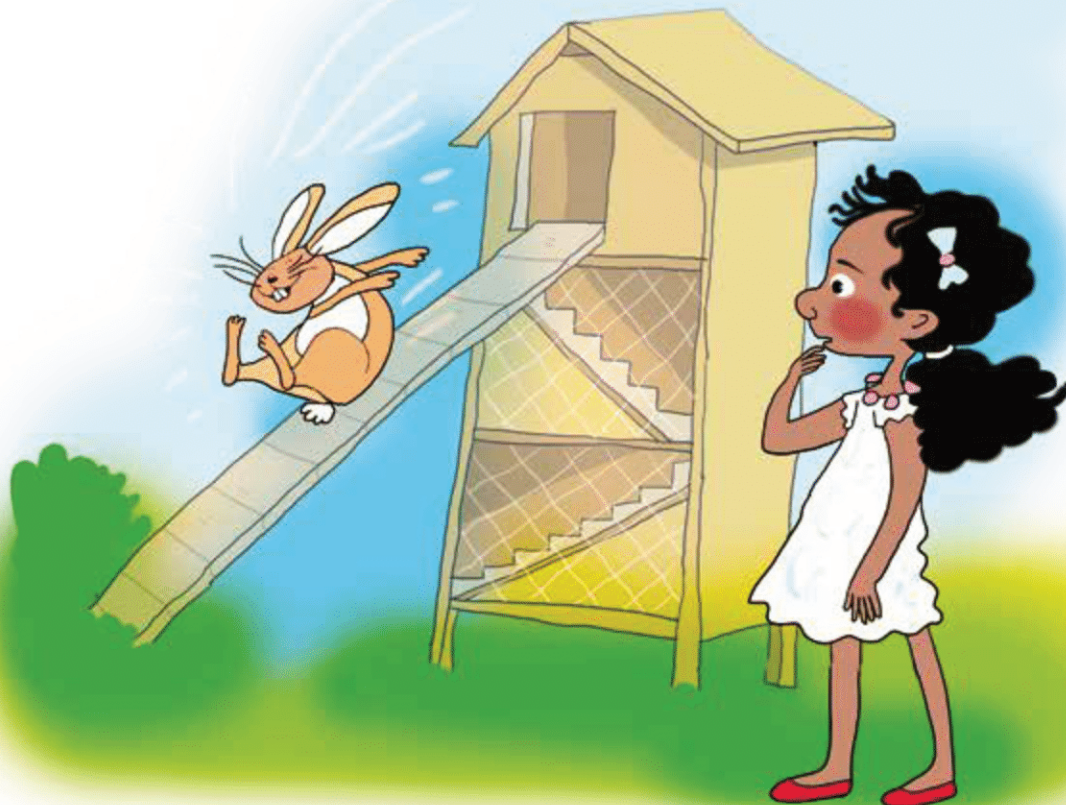
Schilderen

Als je een schilderij gaat schilderen.
Moet je eerst je spullen klaarzetten.
Wat heb je nodig om te schilderen?
Je hebt een kwast, papier en verf nodig.
Daarna trek je je schort aan.
Dat moet je niet vergeten.
Een schilderij maken is best moeilijk.
Voordat je gaat schilderen moet je bedenken
wat je gaat schilderen.
Je kunt een dierentuin schilderen.
Of je kunt een boerderij schilderen.
Weet jij al wat je gaat schilderen?
Ga dan maar gauw beginnen!

Het konijnenhok

Kaat heeft een konijn gekregen.
Ze vindt hem heel lief.
Maar ze heeft geen hok voor het konijn.
Bas gaat een hok timmeren.
Het wordt een heel bijzonder hok.
Het hok heeft drie verdiepingen.
Bas maakt er ook nog een glijbaan bij.
Kaat stopt het konijn in het hok.
Het konijn huppelt vrolijk door het hok.
Hij huppelt naar de derde verdieping.
En roetsj... daar gaat het konijn van de glijbaan af.
Het konijn huppelt vrolijk de tuin in.
'Help!', roept Kaat, 'mijn konijn ontsnapt!'

Kaat maakt kunst.

Kaat is boos.

Zij weet niet wat ze moet maken.

Iets wat te maken heeft met kunst.

Wat is kunst?

Kunst is als je iets moois kunt maken.

Kunst is ook als je iets moois kunt doen.

Kaat kan niet dansen.

Kaat kan ook niet zingen.

Ze kan wel tekenen.

Ze kan iets schilderen!

Ze gaat iets schilderen voor alle kinderen in de klas.

Het paleisje

Er was eens een paleisje.
 In dat paleisje woont een kaboutertje.
 Hij woont daar met zijn vrouwtje.
 In de keuken staat een tafeltje en een stoeltje.
 De kabouter houdt van koken.
 Hij heeft een oventje en een pannetje.
 Vandaag gaat hij voor zijn vrouwtje koken.
 In het pannetje doet hij een worteltje en water.
 Hij doet er ook nog een uitje en een tomaatje bij.
 Zijn vrouwtje gaat aan het tafeltje zitten.
 En zij krijgt van haar mannetje een heerlijk soepje!

Geld verdienen.

Kaat loopt met mama in de stad.
 Ze heeft mooie schoenen gezien, maar mama vindt ze te duur.
 Kaat is verdrietig.
 Ze wil die schoenen echt heel graag.
 Voor de winkel zit een muzikant.
 Hij speelt gitaar en zingt een lied.
 Op de grond ligt een pet.
 Mensen die voorbijlopen, gooien geld in de pet.
 Dat wil ik ook, denkt Kaat.
 Kaat gaat iets verderop staan.
 Ze zet haar tasje voor zich op de grond.
 Dan begint ze heel hard te zingen.
 Mensen gooien ook geld in het tasje van Kaat.
 Kaat gaat nog harder zingen.
 Maar dan ziet mama haar.
 Mama kijkt niet blij.
 'Wat ben jij aan het doen?', vraagt mama.
 'Ik verdien geld voor nieuwe schoenen', zegt Kaat.
 Mama kijkt in het tasje.
 'Dat is niet genoeg Kaat.'
 'Daar kun je geen nieuwe schoenen van kopen.....'
 Kaat kijkt verdrietig.
 'Maar het is wel genoeg voor een ijsje', zegt mama.
 Kijk, daar wordt Kaat weer blij van.

